

Lykken er...

Nu kender vi svaret

Christian Ringskou

Lykken var på Bundsbæk Mølle

I 'opdatering 2010' kunne man læse om Ringkøbing-Skjern Museums sommerudstilling 'Lykken er...' på Bundsbæk Mølle. Udstillingen omhandlede skiftende tiders lykkebegreber, og gæsterne kunne høre eventyr, besøge missionen og gå i køkkenet. Før gæsterne forlod udstillingen, blev de bedt om at udfylde en lille seddel med en trykt starttekst "Lykken er..." og med god plads til at skrive videre. Nu har lykken haft sine to sæsoner, og vi er i gang med forberedelserne til en ny sommerudstilling på Bundsbæk Mølle. Men før vi slipper emnet helt, må vi have samlet op på gæsternes bidrag. Det

har nemlig vist sig, at det vi først opfandt som et lille krydderi i udstillingen (gæsternes lykke-svar kunne læses på en skærm), næsten blev til en hel lykke-meningsmåling.

Den Store Danske Encyklopædi skriver, at en meningsmåling med mellem 500 og 1.000 besvarelser kan give troværdige resultater. Vi fik 682. En statistiker vil nok indvende, at selvom der er plads til både unge og gamle, danskere og tyskere på Bundsbæk Mølle, har vi forsømt at udvælge vores svargruppe repræsentativt, og han vil kræve matematiske korrektioner for sociale forhold og for det gode humør

Bundsbæk Mølle satte gæsterne i. Oven i købet er der tale om svar i fri tekst, som godt kan være svære at samle i grupper. Men vi prøver alligevel at se lidt nærmere på svarene.

"Lykken er, når min lille datter tegner"

Den største gruppe af sedlerne er udfyldt med udsagn om, hvordan lykken findes i samværet med de nærmeste. 107 fremhæver familien som den afgørende kilde til lykke. 48 peger på vennerne. 65 gæster fremhæver kærligheden – enten til kæresten/ægtefællen – eller kærlighed i bredere forstand. Desuden er der 10 gæster, der giver udtryk for, at lykken er at give noget til andre. 230 ud af 682 svarer altså, at lykken findes i et givende samspil med de nærmeste eller i at følge med i børn, familie og venners liv.

Svarene afspejler de forskellige aldres perspektiver. En utrænnet barnehånd skriver, at "lykken er at have sin mor og far." Mange mener, at lykken er at få børn, mens tankerne hos atter andre falder på børne- og endda oldebørn.

"Lykken er, når man ønsker det, man har"

Den næststørste gruppe, 125 svar, bevæger sig i et område mellem ringslutning og indsigt. På den ene side kan man

vel ikke sige, at "Lykken er at være lykkelig" bringer os ret meget videre. På den anden side vidner mange af svarene om en udbredt lykkestregeri blandt gæsterne på Bundsbæk Mølle. De søger lykken i tiltro til sig selv og i det liv, de nu engang lever snarere end de andres eller i det uopnåelige. Det handler om selvværd og om at finde det store i det små.

"Lykken er, at komme ovenpå i sit liv igen efter en blodprop i hjernen"

Den største gruppe af helt identiske svar lyder: "Lykken er et godt helbred." Dem er der med små variationer 31 af, og i alt 73 besvarelser fokuserer på det gode helbred eller på taknemmeligheden over at være kommet igennem en sygdom.

Sammenlagt er der med andre ord næsten 200 af de gæster, der har deltaget i legen, som lokaliserer lykken hos sig selv i deres mentale og fysiske velbefindende.

"Lykken er at være Esbjerg fb-fan"

Et andet sted at søge lykken er i aktiviteter: Hobbies, naturoplevelser, husdyr og mad. Besvarelserne i disse retninger når op på 68 i alt. Der er et par stykker imellem med usikre børnebogstaver, hvor der står "Lykken er is", og man må tage med i betragtning, at gæsterne på Bundsbæk Mølle er i ferie- eller weekendhumør og har tankerne ved deres fritidsinteresser. På den anden side virker nogle af børnesvarene dybt følte, hvad enten der så står fodbold, heste eller basketball.

"Lykken er Matthæus 24:14 (læs det selv)"

Den næste gruppe er ikke så stor i antal, men den er interessant. Det er de gæster, der peger på deres kristne tro som kilde til lykke. Vi må tage højde for, at gæsterne gik igennem et udstillingsafsnit, der handlede om missionens indtog i Skjern, før de nåede til "stemmesedlen". Det har selvfølgelig sporet dem ind på emnet. Det er alligevel et interessant spørgsmål, hvor mange steder i Danmark, man i 2010-11 kunne få 23 svar i stilen "Lykken er at være elsket af Gud" og "Lykken er at have Jesus som sin ven." Med til historien

hører, at vi kunne observere, hvordan disse svar kom i udstillingens ydersæsoner, hvor der mest kom lokale gæster, mens de druknede i turistsæsonerne.

”Lykken er at køre 4x4 Toyota Landcruiser”

Dermed er vi oppe på 519 af de i alt 682 svar, og de har alle sammen et fællestreæk: Lykken er det nære. Når vi indtil videre ser bort fra 102 blandede besvarelser med mere eller mindre poetiske svar og 16 svar, der nærmest er anmeldelser af Bundsbæk Mølle (dem undlader vi af beskedenhed at komme nærmere ind på), er der kun 31 svar tilbage. Først i denne ret lille gruppe når vi til de lykkestategier, vi er tilbøjelige til at beskylde hinanden for, når vi skal karakterisere vores tid: Det materielle. De otte, med ”Lykken er Urlaub in Dänemark” og lignende, må vist betragtes som udslag af gæsternes dagsform, men der er også nogle få, der gerne vil have en Harley Davidson, en tur til Australien eller en stor lottogevinst.

Men hvorfor er der så få, der peger på rigdom og goder som kilde til lykke? Er det fordi, man ikke kan være bekendt at give køkkendrømme og ambitioner frit løb på en anonym seddel i en museumsudstilling, eller er det fordi, det nære personlige og menneskelige virkelig betyder meget mere? Læserens svar kan være lige så godt som forfatterens.

”Lykken er lunefuldt”

Så mangler vi kun de 102 filosofiske, morsomme, ironiske, pessimistiske mm. Lykken kalder poesien frem, og i bunken har vi både gængse ordsprog, Piet Hein- og John Lennon-omskrivninger samt nogle frække fra Bundsbæk Mølles pubertetsgæster. Lykkeartiklen i sidste års ’opdatering’ slutter med nogle af de første poetiske guldkorn. Vi gør det til en tradition og lader igen gæsterne få det sidste ord:

”Lykken er som en stille nat med tusinder stjerner besat”

”Lykken er at se påskeharen – Lærke 7 år”

”Lykken er wenn man durchschlafen darf!”

”Lykken er at se Lise tisse for en femøre”

”Lykken er en nøddeblending – uden peanuts”

”Lykken er, hvad du finder, når du leder efter noget helt andet”

”Lykken er at kunne, når man skal”

”Lykken er lige om hjørnet – der fandt jeg den”

”Lykken er Messi og resten af Barcelona”

”Lykken er et glad sind og et fuldt køleskab”

”Lykken er at have uopfyldte ønsker”

”Lykken er at have en paraply, når det regner”

”Lykken er at man kan vare sød og tråste hinanden og man skal heller ikke hole uden for og man skal nok også vare venlig og man har det godt i sit liv”

Christian Ringskou kan kontaktes på: cr@levendehistorie.dk

